

COMPLIANCE INSIGHTS

Vol. 63

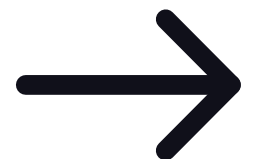
Nie doszło do
zawarcia umowy
kredytu? Bank
musi usunąć
Twoje dane!

1. Decyzje Prezesa UODO i ich potwierdzenie przez NSA

1 października 2025 r. Naczelny Sąd Administracyjny (NSA) wydał dwa wyroki podtrzymujące wcześniejsze stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) w sprawie przetwarzania danych niedoszłych klientów banku.

Prezes UODO stanął na stanowisku, iż w przypadku niezawarcia umowy kredytowej przez bank z wnioskodawcą, brak jest przesłanki przetwarzania danych osobowych zawartych w wniosku kredytowym. Z tym stanowiskiem nie zgodziły się zaś skarżące instytucje finansowe.

2. Co bank robi z naszymi danymi?

Przedmiotem obu spraw było przetwarzanie danych osobowych klientów banków i instytucji kredytowych związanych z procesem oceny zdolności kredytowej. Choć jest to niewątpliwie konieczny element każdego procesu kredytowego, kwestią sporną pozostawała legalność dalszego przetwarzania danych osobowych niedoszłych klientów w sytuacji, gdy do zawarcia umowy kredytu faktycznie nie doszło. Prezes UODO stanął na stanowisku, że jeśli do zawarcia umowy nie doszło, nie ma już podstaw do przetwarzania danych. Skarżące decyzję PUODO podmioty wskazywały zaś, że mają prawo do legalnego dalszego przetwarzania takich danych.

3. Przetwarzanie oparte o przepis prawa?

Skarżące instytucje finansowe (SKOK, Alior Bank i BIK) powołały się na podstawy prawne przetwarzania danych wynikające z art. 70 Prawa bankowego i uprawnienia do pobrania w związku z tym danych osoby ubiegającej się o kredyt z BIK w oparciu o art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 1 Prawa bankowego. W uzasadnieniach wydanych wyroków NSA zauważył jednak, że wskazywane przepisy odnoszą się do przetwarzania danych przed powstaniem zobowiązania, w trakcie jego trwania oraz po wygaśnięciu. W przypadku, gdy do zawarcia umowy kredytu faktycznie nie doszło, brak jest podstaw do dalszego przetwarzania danych osoby, która ubiegała się o jego udzielenie.

3. Przetwarzanie oparte o przepis prawa?

NSA podkreślił konieczność ścisłej i funkcjonalnej wykładni przepisów prawa znoszących ochronę danych osobowych.

O ile nie budzi wątpliwości przetwarzanie danych w celu przeprowadzenia oceny zdolności kredytowej, o tyle brak późniejszego zawarcia umowy kredytowej skutkuje brakiem ustawowych przesłanek legalizujących dalsze przetwarzanie danych osoby, która ubiegała się o jego udzielenie.

4. A co prawnie uzasadnionym interesem administratora?

Skarżące instytucje finansowe upatrywały podstaw przetwarzania danych osobowych niedoszłych kredytobiorców także w art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj. prawnie uzasadnionym interesie administratora danych, a w tym przypadku stanowiącym ewentualne dochodzenie roszczeń powstałych w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz innych wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących.

4. A co prawnie uzasadnionym interesem administratora?

Z tym stanowiskiem NSA również się nie zgodził ugruntowując wyraźnie widoczne w ostatnim czasie stanowisko orzecznicze, iż taka podstawa przetwarzania dotyczy sytuacji już zaistniałych, a nie możliwości zabezpieczenia się przed ewentualnym, hipotetycznym roszczeniem.

Przetwarzanie danych "na przyszłość" w zupełnie innych celach niż je zebrano nie może być uznane za dopuszczalne na gruncie RODO.

5. Przestroga dla całego rynku

Przywołane wyroki NSA ponownie podkreślają konieczność ograniczania zakresu przetwarzanych danych oraz precyzyjnego określania celu ich wykorzystania przez administratorów.

Stanowią one wyraźny sygnał dla instytucji zaangażowanych w proces kredytowy do przeglądu własnych procedur związanych z przetwarzaniem danych osobowych, w szczególności w zakresie danych z wniosków kredytowych, które nie zakończyły się podpisaniem umowy.

5. Przestroga dla całego rynku

Choć stanowisko NSA dotyczy podmiotów z sektora finansowego, to **wnioski z interpretacji Prezesa UODO i NSA mają zastosowanie uniwersalne dla każdego administratora danych** – przepisy prawa znoszące ochronę danych osobowych muszą podlegać ścisłej wykładni, zaś przetwarzanie danych „na przyszłość” w innych celach niż te, dla których zostały one pozyskane dopuszczalne jest wyłącznie, gdy występuje wyraźna podstawa prawna.

Kontakt

Mariusz Purgał

Partner

mariusz.purgal@kwkr.pl

Anna Bartosiak

Associate

anna.bartosiak@kwkr.pl

Zespół Compliance KWKR

**Agata
Baca**

**Katarzyna
Kanik**

**Bartosz
Bogusławski**

**Paweł
Zyskowski**

**Alicja
Łopacińska**

**Justyna
Staszkievicz-Maj**